

Lisätietoja:

25.02.2016

Anna Koski-Pirilä, puh. 020 634 1373
 etunimi.sukunimi@kela.fi

OPINTORAHAA HUPENEE VUOKRANMAKSUUN YHÄ USEAMMALLA OPISKELIJALLA

Joulukuussa 2015 maksettiin opintorahaa noin 225 000 opiskelijalle ja asumislisää lähes 152 000 opiskelijalle. Asumislisän saajista valtaosa opiskeli korkea-asteella (75 %) ja asui Suomessa (94 %).

Tässä katsauksessa tarkastellaan opintorahan ja asumislisän saajien asumismuotoja ja -kustannuksia sekä rahamuotoisen opintotuen riittävyttä asumismenojen kattamisen näkökulmasta vuosina 2005–2015. Tarkastelu on pääosin rajattu Suomessa asuviin, Suomessa tutkintoaan suorittaviin opintotuen saajiin.

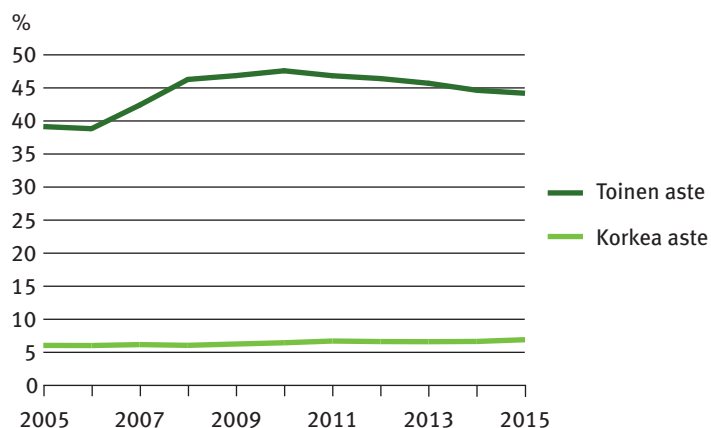
VANHEMPANSA LUONA ASUU NELJÄNNES ALLE 25-VUOTIAISTA OPINTORAHAN SAAJISTA

Joulukuussa 2015 opintorahaa sai noin 225 000 opiskelijaa, joista lähes 218 000 suoritti tutkintoaan Suomessa. Näistä 22 % asui vanhempansa luona. Toisella asteella opiskelevista vanhempansa luona asui 44 % ja korkea-asteella opiskelevista 7 %. Alle 25-vuotiaista vanhempansa luona asui 25 % (Taulukko 1). Vanhemman luona asuminen on hieman yleistynyt viimeisen vuosikymmenen aikana, joskin vuoden 2010 huippulukemista on tultu jo jonkin verran alaspäin (Kuvio 1).

Taulukko 1. Suomessa tutkintoa suorittavat opintorahan saajat vanhemman luona asumisen, iän ja oppilaitosasteen mukaan.

	Yhteensä	Yliopistot	Ammatti- korkeakoulut	Ammatilliset oppilaitokset	Lukiot	Muut
Opintorahan saajat (henkilöä)	217 684	64 606	67 465	64 772	17 340	3 501
Vanhempansa luona asuvat (henkilöä)	46 952	3 454	5 668	23 658	13 774	398
Vanhempansa luona asuvat (%)	22	5	8	37	79	11
Alle 18-vuotiaat	76	50	–	71	86	23
18–19-vuotiaat	53	20	22	51	76	13
20–24-vuotiaat	10	5	10	18	46	13
25 vuotta täyttäneet	3	3	3	4	25	2

Kuvio 1. Vanhempansa luona asuvien osuus (%) Suomessa tutkintoa suorittavista opintorahan saajista joulukuussa 2015.

Vanhempansa luona asuvien osuus 18–19-vuotiaista toisella asteella opiskelevista opintorahan saajista pieneni joulukuusta 2013 joulukuuhun 2015 parilla prosenttiyksiköllä, 60 prosentista 58 prosenttiin. Itsenäisesti asuvien 18–19-vuotiaiden toisen asteen opiskelijoiden vanhempien tulorajoja korotettiin 1.8.2014 alkaen siten, että opintorahan saamiseen vaikuttavat uudet tulorajat olivat 30 % korkeammat kuin vanhemman luona asuvilla.

NELJÄNNES ASUMISLISÄN SAAJISTA ASUU OPISKELIJA-ASUNNOSSA

Joulukuussa 2015 asumislisää maksettiin lähes 152 000 opiskelijalle, joista 142 000 asui Suomessa. Näistä 69 % asui päävuokralaisena¹ ja 25 % opiskelija-asunnossa (Taulukko 2). Joulukuuhun 2005 verrattuna päävuokralaisten osuus on kasvanut ja opiskelija-asunnossa asuvien pienentynyt, sillä vuoden 2005 joulukuussa päävuokralaisena asuvien osuus asumislisän saajista oli 63 % ja opiskelija-asunnossa asuvien osuus 28 %.

¹ Päävuokralaisella tarkoitetaan tässä päävuokralaisena muualla kuin opiskelija-asunnossa tai vanhemmalta vuokratussa asunnossa asuvia.

Taulukko 2. Suomessa asuvat säännöllisen asumislisän saajat joulukuussa 2015 asumismuodon ja oppilaitosasteen mukaan.

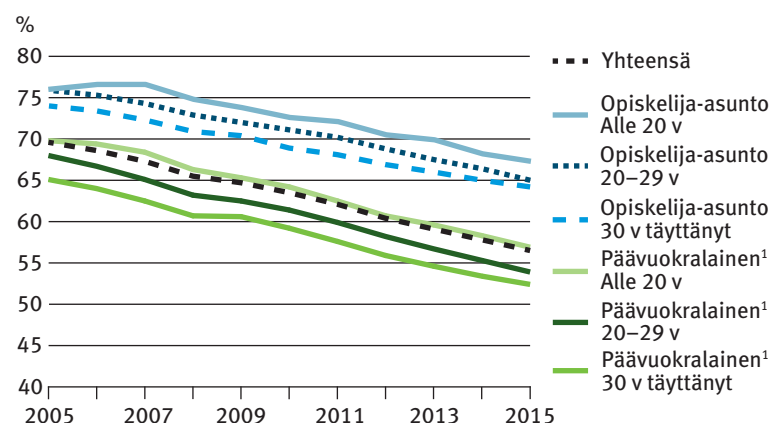
Asumismuoto	Yhteensä	Yliopistot	Ammatti- korkeakoulut	Ammatilliset oppilaitokset	Lukiot	Muut
Yhteensä (henkilöä)	141 829	52 426	51 248	31 487	4 086	2 582
Päävuokralainen (%)	69	56	73	85	77	42
Opiskelija-asunto (%)	25	38	23	10	17	3
Alivuokralaisena (%)	3	3	2	3	3	2
Vanhemmalta vuokrattu asunto (%)	2	3	2	1	2	1
Oppilaitoksen asuntolassa (%)	1	–	–	0	–	52
Muut (%)	0	1	0	0	1	0

ASUMISLISÄN KATTAVUUS HEIKENTYNYT TASAISESTI

Joulukuussa 2015 säännöllisesti maksettu asumislisä kattoi keskimäärin 57 % Suomessa asuvien asumislisän saajien asumismenoista. Kattavuus on heikentynyt tasaisesti vuodesta 2005, jolloin asumislisän vuokrakattoa korotettiin, sillä joulukuussa 2005 säännöllinen asumislisä kattoi keskimäärin 70 % hyväksyttävistä asumismenoista (Kuvio 2).

Asumislisän kattavuudessa ei ole juurikaan eroja oppilaitosasteiden välillä, mutta asumismuotojen välillä on. Joulukuussa 2015 säännöllisesti maksettu asumislisä kattoi keskimäärin 65 % opiskelija-asunnossa asuvien vuokrasta mutta vain 54 % päävuokralaisena¹ asuvien vuokrasta. Myös alueittaiset erot olivat suuria: asumislisä kattoi päävuokralaisena asuvien vuokrasta Keski-Pohjanmaalla 60 % mutta Uudellamaalla vain 48 %. Nuoremmissa ikäryhmissä asumislisä kattoi suuremman osan asumismenoista kuin vanhemmissa ikäryhmissä (Kuvio 2).

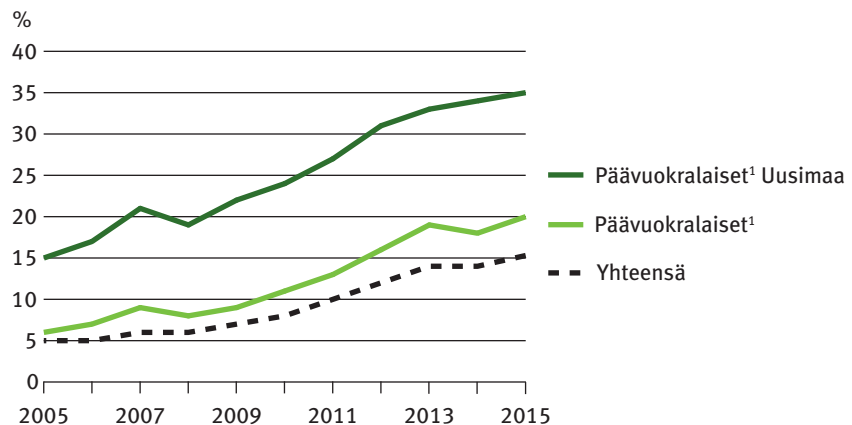
Kuvio 2. Säännöllisesti maksetun asumislisän osuus (%) asumismenoista Suomessa päävuokralaisena¹ tai opiskelija-asunnossa asuvilla ikäryhmittäin ja vuosittain (joulukuun tieto).

OSALLA ASUMISLISÄN SAAJISTA MYÖS KOKO OPINTORAHA MENEÄ VUOKRAAN

Koska asumislisä kattaa pääsääntöisesti vain osan asumismenoista, myös opintoraha voi kulu osittain tai kokonaan vuokranmaksuun. Joulukuussa 2015 Suomessa opiskelleista, säännöllistä opintorahaa ja asumislisää saaneista opiskelijoista lähes joka kuudennella meni asumislisän lisäksi koko opintoraha asumiskustannusten kattamiseen. Päävuokralaisena¹ asuvista tällaisia oli 20 % ja opiskelija-asunnossa asuvista 3 %. Päävuokralaisena asuvista koko opintoraha ja asumislisä kuuluivat asumiseen yleisimmin Uudellamaalla (35 %) ja harvimminkin Kainuussa, Satakunnassa ja Pohjois-Pohjanmaalla (11 %). Kanta-Hämeessä, Pirkanmaalla tai Päijät-Hämeessä päävuokralaisena asuvista asumislisän saajista joka viidennellä koko opintoraha ja asumislisä kuuluivat asumiseen. Koko rahamuotoisen tukensa vuokranmaksuun käyttävien opiskelijoiden osuus asumislisän saajista on kasvanut viimeisten kymmenen vuoden aikana lukuun ottamatta vuosia 2008 ja 2014, jolloin opintorahan määrää korotettiin (Kuvio 3).

Kuvio 3. Sellaisten säännöllisten asumislisän ja opintorahan saajien osuus (%), joilla asumismenot ylittävät heille maksetun asumislisän ja opintorahan yhteismäärän.

- Suomessa opiskelevilla asumislisän määrä on 80 % asumismenoista.
- Asumismenoja ei oteta huomioon siltä osin kuin ne ylittävät 252 €/kk.
- Asumislisää ei makseta, jos asumismenot ovat alle 33,63 €/kk.
- Alle 18-vuotiailla vanhempien tulot vaikuttavat asumislisän määrään.
- 1.1.2009 alkaen puolison tulot eivät ole vaikuttaneet asumislisän määrään.
- Hyväksyttävien asumismenojen enimmäismäärää on korotettu viimeksi 1.11.2005.